Nederlandse Vereniging
voor Raadsleden

Aan: de gemeenteraad

Verzonden aan: griffier met verzoek tot agendering in raad

Den Haag, 19 september 2019

Onderwerp: Zomerbrief 2019 Nederlandse Vereniging voor Raadsleden

Geachte gemeenteraad,

Er zitten steeds meer vrouwen in de gemeenteraad. Uit onderzoek van de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden blijkt dat 32,67% van de raadsleden vrouw is. Een percentage wat 100 jaar na de invoering van het vrouwenkiesrecht moet blijven toenemen. De komende tijd wil minister van Binnenlandse Zaken, Kasja Ollongren, gebruiken om de toestroom van vrouwen in het openbaar bestuur te vergroten. Een toename in het aantal vrouwelijke raadsleden is een ontwikkeling die wij toejuichen. Immers een goede afspiegeling van de samenleving in de raad betekent een betere vertegenwoordiging van de gemeente en haar inwoners.

Handen af van raadsleden

De Nederlandse Vereniging voor Raadsleden behartigt de belangen van alle raadsleden vanuit de doelstelling dat een sterke raad van cruciaal belang is voor het functioneren van de lokale democratie. Schrikbarend was daarom ook het bericht in de Gelderlander dat ruim een derde van de Gelderse raadsleden aangeeft in aanraking te zijn geweest met agressie, intimidatie en ondermijning. Ook het feit dat dit soort gevallen niet altijd gemeld wordt bij de burgemeester of de politie. Ons bestuurslid Sjir Hanssen, raadslid in Rheden, benadrukt in hetzelfde artikel dat raadsleden altijd aangifte moeten doen wanneer zij hiermee te maken krijgen.

Om dit soort kwesties bespreekbaar te maken zit de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden samen met de andere beroeps- en belangenverenigingen en het ministerie van Binnenlandse Zaken in het Netwerk Weerbaar Bestuur. De vereniging heeft vanuit dit netwerk een speciaal (vertrouwelijk) telefoonnummer in het leven geroepen. Het telefoonnummer is 24/7 bereikbaar op 070-373 8119. Gerhard Brunsveld is vanuit de vereniging vertrouwenspersoon.

Zomerbrief 2019

De Nederlandse Vereniging voor Raadsleden praat u in deze Zomerbrief graag bij over wat wij de afgelopen maanden hebben gedaan voor raadsleden en gemeenteraden. Wij menen dat het van belang is dat u als raad en raadsleden daarover wordt geïnformeerd zodat u een beeld krijgt van waar wij mee bezig zijn en hoe we invulling geven aan ons motto: Een Sterke Raad Doet Er Toe.

De Nederlandse Vereniging voor Raadsleden bestaat sinds 2005 en telt ruim 4.200 leden. De Nederlandse Vereniging voor Raadsleden behartigt de belangen van zijn

Nederlandse Vereniging
voor Raadsleden

Postbus 30435
2500 GK Den Haag
(070) 37 38 195
www.raadsleden.nl
info@raadsleden.nl

leden, maar wordt beschouwd, zo merken we in Den Haag, als de vertegenwoordiger van alle raadsleden.

Wat hebben we voor raadsleden gedaan?

Ook de afgelopen periode hebben we niet stilgezeten. Hieronder volgt een overzicht van alle bijeenkomsten, onderzoeken en andere belangrijke vermeldingen.

De digitale leeromgeving

De leeromgeving voor en door raadsleden waar zij op ieder moment van de dag kunnen werken aan hun kennis en vaardigheden.

- Er is een functie-specifieke inlog in de nieuwe lay-out ontwikkeld waarbij raadsleden, burger- en commissieleden, griffiers en overige bezoekers toegang krijgen tot voor hun relevante modules.
- Verder zijn er 11 leerlijnen geïntroduceerd. Elke leerlijn vertegenwoordigt een belangrijk thema voor raadsleden met daarbij (maximaal) zes relevante modules. De thema's variëren van de basis van het raadslidmaatschap tot grote onderwerpen zoals financiën, jeugdzorg of de omgevingswet.
- Ook is de leeromgeving gekoppeld aan de meerderheid van de raadsinformatiesystemen. Zo komen raadsleden sneller terecht bij de juiste modules en trainingen.
- De digitale leeromgeving is te bereiken via onze website of via http://leeromgeving.raadsleden.nl.

Opleiding en toerusting van raadsleden

Naast de digitale leeromgeving maken we gebruik van andere kanalen om het kennisniveau van raadsleden te vergroten.

- Regionale Energiestrategie (RES). Onze kennispartner De Argumentenfabriek heeft in opdracht van de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden drie overzichtelijke informatiekaarten gemaakt om raadsleden antwoorden te geven op welke rollen en mogelijkheden zij hebben in de RES.
    - Deze informatiekaarten zijn recentelijk aangevuld met twee informatiekaarten over de strategische rollen die raadsleden kunnen invullen bij de bepaling van de RES.
- We hebben handreikingen opgesteld over belangrijke thema's zoals grondexploitatie en jeugdzorg. Hiermee kunnen raadsleden meer invloed en sturingsmogelijkheden ontdekken over deze twee grote thema's.

Nederlandse Vereniging
voor Raadsleden

Postbus 30435
2500 GK Den Haag
(070) 37 38 195
www.raadsleden.nl
info@raadsleden.nl

- Goede Raad. In de serie Goede Raad hebben we korte filmpjes en infographics gemaakt om raadsleden meer inzicht te geven in een specifiek onderwerp. Het betreft de volgende onderwerpen, te vinden via https://www.raadsleden.nl/raadsacademie/goede-raad.
  - GR5 – De raad als opdrachtgever van de accountant.
  - GR 6 – De raad en het benoemen van een nieuwe burgemeester.
  - GR 7 – De gemeenteraad en de Omgevingswet.

De vernieuwde Opleidingengids

De vernieuwde Opleidingengids is aan alle leden toegestuurd met daarin een overzichtelijk aanbod van cursussen en trainingen om de kennis en vaardigheden van raadsleden te vergroten.

Regionale bijeenkomsten

We zijn de afgelopen maanden weer het land ingegaan om raadsleden te ondersteunen en bij te scholen op verschillende onderwerpen.

- Houd grip op het begrotingsproces. Negen bijeenkomsten over hoe raadsleden meer grip en invloed kunnen uitoefenen op de begroting en financiën van de gemeente.
- Zomerraad. Drie tweedaagse trainingen waarbij raadsleden bijgespijkerd zijn op de grote thema's zoals burgerparticipatie, gemeenschappelijke regelingen en de inzet van social media.
- Raad op Zaterdag in Wageningen en Haarlem.
- Raadsacademies in Barneveld en Terneuzen.

Onderzoeken

Er zijn meerdere onderzoeken uitgevoerd en terug te vinden op onze website. Hieronder een overzicht van de belangrijkste onderzoeken:

- Vrouwen in het lokaal bestuur: een overzicht van het aantal vrouwelijke raadsleden, wethouders en burgemeester.
- Gemeenteraden positioneren: een onderzoek naar de rol en positie van het raadslid, lekenbestuur of verder professionaliseren.
- De bestuurlijke rol van de raad: een onderzoek naar het belang en bewustzijn van de raad als hoogste bestuursorgaan van de gemeente.
- Diversiteit in de raad: een onderzoek naar het belang van diversiteit in de raad en het principe dat de raad een afspiegeling van de samenleving moet zijn.

Nederlandse Vereniging
voor Raadsleden

Postbus 30435
2500 GK Den Haag
(070) 37 38 195
www.raadsleden.nl
info@raadsleden.nl

Belangenbehartiging

Belangenbehartiging is een van de kerntaken van de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden. Ons bestaansrecht is gebaseerd op het vertolken van de stem van raadsleden naar o.a. het ministerie van BZK, de VNG en de Tweede Kamer. Hieronder volgt een overzicht van onze inspanningen.

- Bezoek aan griffierskringen. We zijn in samenwerking met de Vereniging van Griffiers langs alle griffierskringen geweest om onze boodschap uit te dragen, maar vooral om te luisteren naar wat wij voor raadsleden en griffiers kunnen betekenen.
- Ombudsfunctie. We proberen als vereniging alle raadsleden bij te staan met hun uitdagingen, (juridische) vraagstukken, integriteitskwesties of andere vragen. We merken dat steeds meer raadsleden ook ons vinden om hier een antwoord op te geven.
- We hebben als vereniging op tal van onderwerpen die voor raad en raadsleden belangrijk zijn het geluid van raadsleden vertolkt bij de relevante instanties. Enkele voorbeelden hiervan zijn.
    - Verhoging van de vergoeding voor fractievoorzitters en raadsleden in zware commissies.
    - Gelijktrekken van de onkostenvergoeding voor alle raadsleden, ongeacht gemeentegrootte.
    - Handleiding Basisscan Integriteit, waarmee meer structuur en basis wordt gegeven aan de integriteitsprocedures van (toekomstige) raadsleden, wethouders en burgemeesters.

Voor de volledigheid van onze inspanningen verwijzen wij u ook naar onze website (www.raadsleden.nl) en naar de digitale leeromgeving (http://leeromgeving.raadsleden.nl).

Wat gaan we doen voor raadsleden?

U mag de komende periode nog veel van ons verwachten. Wilt u op de hoogte blijven van onze werkzaamheden, houd dan onze website in de gaten of word lid

Regionale bijeenkomsten

We gaan verder met verschillende regionale bijeenkomsten om raadsleden meer handvatten en kennis te geven.

- Houd grip op het begrotingsproces – We gaan verder met deze reeks over de sturingsmogelijkheden voor raadsleden op het begrotingsproces. Zo vlak voor de bespreking van de begroting is dit de kans om meer invloed uit te oefenen.

Postbus 30435
2500 GK Den Haag
(070) 37 38 195
www.raadsleden.nl
info@raadsleden.nl

- Samenspel tussen raad en griffie – Komende week is de aftrap van deze bijeenkomsten over de ondersteuning van de raad. Doel van de bijeenkomsten is zoektocht naar de ideale afstemming tussen raad en griffie.
- Regionale Energiestrategie – Een vijfdelige bijeenkomstenreeks over welke keuzes je als raad hebt met betrekking tot de RES en hoe je je rol als raadslid kunt invullen. Zo hopen we raadsleden duidelijk te maken dat je als raadslid echt wat te kiezen hebt in de RES.
- Raad op Zaterdag in Oss en Zwolle.
- Raadsacademies in Leeuwarden, Utrecht en Breda.

Opleiding en toerusting van raadsleden

Buiten de regionale bijeenkomsten gaan we ook op andere fronten werken aan het vergroten van kennis en vaardigheden onder raadsleden.

- De Digitale Leeromgeving. We blijven werken aan het uitbreiden en stroomlijnen van deze leeromgeving. De koppeling met de Raadsinformatiesystemen moet het nog makkelijker maken voor raadsleden om bij de juiste modules te komen. Ook staan er weer een aantal nieuwe modules in de pijplijn die de komende tijd gepubliceerd worden.
- Goede Raad. Ook de komende tijd wordt in het kader van deze reeks nieuwe filmpjes en infographics gemaakt. Doel van deze filmpjes is om raadsleden op een laagdrempelige manier informatie te geven over belangrijke thema's. De onderwerpen die op de planning staan zijn grondexploitatie, agressie en bedreiging, jeugdzorg en de RES.
- Onderzoeken. Er staan meerdere onderzoeken op de planning voor de komende periode. Een voorbeeld hiervan is het onderzoek 'De wijze van vergaderen' waarbij we onderzoeken of de plattegrond van de raadszaal en vergadermodellen van invloed zijn op het besluitvormingsproces van de raad.

Belangenbehartiging

Belangenbehartiging is een van de kerntaken van de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden. We proberen het geluid van raadsleden kenbaar te maken bij het ministerie, VNG, Tweede Kamer en andere partners.

- Consultatie wetsvoorstel 'Versterking decentrale rekenkamers'. Het ministerie wil middels dit wetsvoorstel de bewegingsvrijheid van gemeenteraden afschaffen in de invulling van de rekenkamer. De Nederlandse Vereniging voor Raadsleden erkent het belang dat elke

Nederlandse Vereniging
voor Raadsleden

Postbus 30435
2500 GK Den Haag
(070) 37 38 195
www.raadsleden.nl
info@raadsleden.nl

gemeenteraad een rekenkamer(commissie) tot zijn beschikking heeft, maar wil de invulling vooral bij de raad houden.

- Weerbaar Bestuur. We blijven ons inzetten voor de positie en ondersteuning van raadsleden in het geval van agressie, geweld en intimidatie. Vanuit deze opvatting zijn we recentelijk gestart met regioambassadeurs die raadsleden bijstaan bij deze kwesties en ondersteuning kunnen bieden in het nazorgtraject.
- Ombudsfunctie. Deze functie blijft een belangrijk onderdeel van onze taak als belangenbehartiger van raadsleden. U kunt ons bellen of mailen voor persoonlijk advies. (info@raadsleden.nl en 070-3738195) Ook verwijzen we u graag naar onze juridische FAQ op de website. Hier kunt u een overzicht vinden van de juridische vragen die de afgelopen tijd bevraagd en beantwoord zijn.

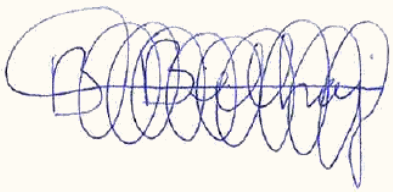
Tot slot

De kracht waarmee de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden op kan komen voor de belangen van raadsleden, is sterk afhankelijk van het aantal leden. Met het huidige aantal van ruim 4.200 leden merken we al dat er meer en beter wordt geluisterd naar de inbreng van raadsleden, in Den Haag, maar ook daarbuiten. Met het kan nog altijd beter, nog krachtiger!

De Nederlandse Vereniging voor Raadsleden heeft de ambitie om alle raadsleden tot zijn leden te mogen rekenen, zoals burgemeesters, griffiers en wethouders vrijwel allemaal lid zijn van hun vereniging. De spelregels zijn voor de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden en de betreffende belangenverenigingen hetzelfde: de contributie komt ten laste van de bestuurskosten van de gemeente.

Wanneer u als raadslid of collectief als raad of collectief als raad de inzet van de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden wilt versterken, kunt u – wanneer u nog geen lid bent – individueel of collectief lid worden. Voor slechts €82 respectievelijk €46 per raadslid bent u al een jaar lid van de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden. Voor meer informatie kunt mailen naar info@raadsleden.nl of de specifieke pagina op onze website bezoeken: https://www.raadsleden.nl/de-vereniging/lidmaatschap.

Met vriendelijke groet,

Bahreddine Belhaj,

Voorzitter Nederlandse Vereniging voor Raadsleden